

Examenul de bacalaureat național 2017
Proba E. d)
Psihologie

SIMULARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Este o caracteristică a senzațiilor:
 - a) reflectă doar însușiri separate
 - b) apar în urma analizării
 - c) au un nivel mai ridicat de generalizare intuitivă
 - d) readuc în minte imagini
2. Fazele procesului perceptiv sunt:
 - a) comunicarea, verificarea, identificarea, interpretarea
 - b) orientarea spre stimul, detecția, discriminarea, identificarea, interpretarea
 - c) activitatea, discriminarea, identificarea, detecția
 - d) experiența, detecția, discriminarea, interpretarea
3. Reprezentarea este un proces superior percepției fiindcă:
 - a) reprezentarea este secundară în raport cu percepția și se formează pe baza ei
 - b) nu are un nivel mai ridicat de generalitate
 - c) nu există conștiința absenței obiectului
 - d) nu reflectă însușiri importante, esențiale ale obiectelor
4. Atunci când se ascultă timp îndelungat, cu volumul dat la maxim, muzică în căști, există riscul scăderii sensibilității:
 - a) vizuale
 - b) cutanate
 - c) olfactive
 - d) auditive
5. Atunci când Albert Einstein spunea: „Pune mâna pe o sobă fierbinte un minut și ți se va părea o oră. Stai cu o față frumoasă o oră și ți se va părea un minut. Asta e relativitatea.”, se referea la percepția:
 - a) mișcării
 - b) timpului
 - c) spațiului
 - d) interpersonală
6. Operațiile fundamentale ale gândirii sunt:
 - a) analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea, concretizarea
 - b) analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, motivarea
 - c) analiza, comunicarea, abstractizarea, concretizarea
 - d) abstractizarea, generalizarea, concretizarea, clasificarea

7. Atunci când sunt evidențiate asemănările și deosebirile esențiale dintre două computere pe baza unui anumit criteriu, se recurge la:
- a) analiză
 - b) abstractizare
 - c) comparație
 - d) generalizare
8. Când un elev învață o lecție pe care nu o înțelege, face aceasta bazându-se pe:
- a) memorarea involuntară
 - b) memorarea logică
 - c) memorarea mecanică
 - d) memorarea generală
9. Gândirea ocupă un rol central în sistemul psihic uman, deoarece:
- a) acționează ca un mecanism de comandă asupra celorlalte procese psihice, conferindu-le dimensiunea raționalității
 - b) este strict legată de prezent
 - c) nu se bazează pe celelalte funcții și disponibilități ale subiectului
 - d) oamenii au mai multe tipuri de inteligență
10. La ora de matematică, în timpul discuției despre un triunghi înscris într-un cerc, se constată că una din laturile sale este diametrul cercului, astfel încât se poate exprima perimetrul triunghiului în funcție de constanta π . Operația gândirii folosită este:
- a) analogia
 - b) analiza
 - c) aglutinarea
 - d) reorganizarea

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate câteva trăsături esențiale ale memoriei, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra/cifrele corespunzătoare din coloana din dreapta.

A

B

- a) memoria este activă
- b) memoria este selectivă
- c) memoria este situațională
- d) memoria este mijlocită

- 1. fixarea, păstrarea și reactualizarea informațiilor se realizează prin utilizarea unor procedee mnemotehnice speciale: repetiții, sublinieri etc.
- 2. dispune de operatori proprii pentru prelucrări, evaluări și reorganizări logice, astfel încât cele memorate suportă modificări importante.
- 3. înregistrarea și reactualizarea informațiilor se realizează prin raportarea și încadrarea în anumite coordonate de spațiu și timp.
- 4. omul reține și reactualizează numai o parte a informațiilor în funcție de motivația

avută, de interesele celui care memorează, de vârstă, de gradul de cultură.

5. Între informațiile memorate se stabilesc legături de semnificație, de asemănare-contrast, de subordonare-incluziune.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Procedeul imaginativ este o modalitate de operare mintală bazată pe o înșiruire de compuneri și recompuneri, de operații de analiză și sinteză care conduc la rezultate diferite din punct de vedere calitativ și cantitativ.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați un procedeu imaginativ. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, utilitatea imaginației în adaptare/rezolvarea de probleme. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

„Aveam în fața noastră un tânăr de aproximativ 27 de ani, îmbrăcat cu o eleganță sobră: haine gri, cravată albastră, cămașă albă, impecabilă, pantofi negri. Nu pot să uit batista din buzunarul de sus al hainei ce-i dădea, involuntar, un aer de dandy. Era stilul unui domn din Transilvania. Îl priveam cu simpatie și admirație, în timp ce el ne examina în tăcere ca pentru a-și da seama și a cântări în fața cui se afla. Imediat ne-a recomandat cartea pe care trebuia s-o folosim de-a lungul anului școlar, scriind pe tablă numele autorului și adăugând: „să nu vă preocupe excesiv lectura ei. Filozofia nu se învață, și mult mai grea este predarea ei.”

Numai mai târziu mi-am dat seama că în acele cuvinte se întâlnea o realitate mai profundă decât în vorbele auzite atunci pe neașteptate. Și cred că nici colegii mei nu și-au dat seama că în spatele glumei se ascundea o realitate pe care profesorul nostru încerca să ne-o predea.

În timpul jumătății de oră cât a rămas în clasă, Cioran, a citit numele din catalog, unul câte unul; discutând cu elevii, verificând premianții și fiind obligat să dea sondaje (extemporale) neașteptate spre a vedea dacă știm.

A fost o discuție plăcută, care a contribuit la stabilirea, între profesor și elev, a unui curent de simpatie. Când a sunat clopoțelul după 50 de minute de oră, Cioran a luat catalogul și, cu mâna ridicată, ne-a spus „La revedere”, dispărând pe culoarul plin de elevii care ieșeau din clase pentru a se bucura de pauza de 10 minute.

Primul lucru pe care l-am făcut noi, elevii, a fost să schimbăm impresii și am rămas surprins de faptul că, în ciuda conduitei puțin „didactice” a lui Cioran și a felului său de a ne vorbi, ca și când am fi fost un grup de amici, reacția majorității a fost favorabilă, deși unii nu înțeleseseră că nu ne aflăm în fața unui „prof” ca majoritatea dascălilor noștri...

Cu trecerea lunilor, s-a format un mic grup de „fidei”, care, uneori, în pauza mare, care dura 20 de minute, ne reuneam în jurul lui Cioran. Îi puneam întrebări asupra temelor celor mai variate la ordinea zilei sau asupra textelor din carte, ascultând cu interes răspunsurile uneori paradoxale și care anunțau, de pe atunci, stilul care se va afirma în cartea „Lacrimi și sfîinți”, publicată pe când Cioran se afla încă la Brașov, unde – dacă-mi amintesc bine – a predat între anii 1935-1937.” (PRO & CONTRA Emil Cioran, Editura Humanitas, București, 1998, pp. 365-366)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A.** Menționați, un procedeu imaginativ la care se recurge pentru prezentarea lui Cioran. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B.** Considerați că Cioran era o persoană comunicativă? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C.** Textul precizează că Cioran le-ar fi spus elevilor faptul că: „*Filozofia nu se învață, și mult mai grea este predarea ei*”. Bazându-vă pe cunoștințele de psihologie din cadrul lecției despre gândire, menționați două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- D.** Prezentați, în aproximativ jumătate de pagină, faptul că înțelegerea este o funcție esențială a gândirii, pornind de la adevărul ascuns în spatele glumei spuse de către Cioran. **10 puncte**
- E.** Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *filosofia nu se poate învăța*. **4 puncte**